

23-29 dekabr 2021-ci il

Erməni terroru və işğaldan azad edilmiş ərazilərdə ekoloji vəziyyət

(əvvəli ötən sayımızda)

Qarabağ münaqişəsi dövründə (1989-1991-ci illərdə) avtobuslar partladılmış, 60-dan çox azərbaycanlı həlak olmuş, 150 nəfər yaralanmışdır. 1991-1994-cü illərdə qatarlar partladılmış, 60-a yaxın azərbaycanlı həlak olmuş, 105 nəfər yaralanmışdır. Erməni terroru nəticəsində hava nəqliyyatında 109 nəfər, metroda 27 nəfər həlak olmuş, 91 nəfər müxtəlif dərəcəli bədən xəsarəti almışdır. İşğal edilən ərazilərdəki azərbaycanlılar yurd-yuvalarından didərgin salındılar, ölkəmizin 60-dan çox rayonunda çətin vəziyyətdə yaşamağa məcbur edildilər. Erməni quldurları, azğınlaşmış vəhşilər terror siyasətlərindən əl çəkmir, dinc əhalini atəşə tutur, sərhəd rayonlarını atəş altında saxlayırdılar.

4 aprel 2016-cı il tarixində ermənilər təmas xəttini keçməyə cəhd etdilər və şanlı ordumuz tərəfindən ciddi cavablarını aldılar. 12 iyulda Tovuz rayonunda təcavüzkarlar layiqli cavablarını almaqlarına baxmayaraq, 27 sentyabr 2020-ci ildə norma və qaydaları poza-raq yenidən ərazi iddiasına düşərək, bir neçə istiqamətdən Azərbaycanın yaşayış məntəqələrini və hərbi obyektləri atəşə tutdular. Nəticədə mülki şəxslər və hərbiçilər arasında ölənlər və yaralananlar oldu. Erməni baş nazirinin işğal etdiklə-

ri torpaqlarımıza – Şuşaya gəlməsi, Cıdır düzündə yallı getməsi, qədim məskəni-miz olan Şuşanı Qarabağın paytaxtı edəcəyini söyləməsi azəri türklərinin mənliliyinə, qüruruna toxundu, bizi coşdurdu. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Silahlı Qüvvələrin Ali Baş Komandanı cənab İlham Əliyevin siyasi iradəsi sayəsində 27 sentyabr 2020-ci ildə uzun illər Ermənistanın işğal altında saxladığı torpaqlarımızı azad etmək üçün Azərbaycan Ordusu antiterror əməliyyatları apararaq əks hücumu keçdi.

Məlum həqiqətdir ki, 30 il ərzində Qarabağ həqiqətləri barədə məlumatlar Azərbaycan tərəfindən beynəlxalq ictimaiyyətə çatdırılsa da, əməli tədbirlər görülmürdü, ikili yanaşmalar mövcud idi. Bu müddətdə demokratiyadan danışıq dövlətlər Azərbaycan torpaqlarının 20 faizindən çoxunun ermənilərin tapdağında qalmasına münasibət göstərmir, onlara qarşı sanksiyalar tətbiq etməyirdilər. Onlar, həmçinin atəşkəs dövründə düşmənin təxribatlara əl atmasına göz yumurdular. Erməni terrorçuları dünyanın hər yerində öz hədəflərinə mütəmadi surətdə hücum edirdilər. Bu cür geniş yayılmış və təşkil edilmiş terror kompaniyasına istiqaməti kim verir? Belə terrorçu təşkilatı saxlamaq üçün pulu kim ödəyir? Bu terrorçu-

ları kim hazırlayır? Bu sualların cavabı çox aydındır və 30 ilə yaxın bir dövrdə ərazilərimizin işğalda saxlanılmasının səbəbkarları da elə onlardır. Fikir verin! Qarabağ münaqişəsinin həlli üç dövlətin – Amerika, Rusiya, Fransanın səlahiyyətlərinə verilərək, ATƏT-in Minsk qrupu yaradılsa da, 28 ildə onlar münaqişənin həllinə heç bir kömək göstərmədilər. Bütün bunları qeyd etməkdə məqsədim ondan ibarətdir ki, 30 ildə Minsk qrupunun mahiyyəti, Ermənistanın münaqişəni həll etmək istəyi, işğalçılığa son qoymasının pərdəarxası görüntülərinin nədən ibarət olduğunu 44 günlük Vətən müharibəsi göstərdi: 27 sentyabrdan 9 noyabra qədər ermənilər hansı əxlaqın, hansı düşüncə və mənafeviyyətin sahibi olduqlarını çox aydın göstərdilər. Tərtər, Bərdə, Ağdam, Ağcabədi, Tovuz rayonlarının, Gəncə və Mingəçevir şəhərlərinin çoxlu sayda günahsız, dinc əhalisini öldürdülər, yaraladılar. Minlərlə yaşayış mənzilləri, çoxlu sayda mülki obyektlər dağıldı. Xocalı soyqırımını törədən və heç bir beynəlxalq təşkilat tərəfindən cəzalandırılmayan, heç bir sanksiyalar tətbiq edilməyən terrorçu Ermənistan dövləti daha ciddi, əxlaqa və insanlığa sığmayan cinayətlər törətdilər. Hindistandan İrana gətirilmiş qaracılarnın 400 il ərzində farslarla qarışığından əmələ gəlmiş bu mürdər, hay-küyüçü, əxlaqsız ermənilər heç bir hərbi obyekt olmayan və dinc əhali yaşayan Gəncədə, Bərdə və Tərtər rayonlarında yeni soyqırımı törətdilər. Ekoloji vəziyyəti gərginləşdirir, meşələri, evləri yandırırtdılar. Erməni terroru nəticəsində 60 min hektar meşələrimiz məhv edildi. Onlar su mənbələrindən ekoloji terror aləti kimi istifadə edir, Oxçuçay, Bərgüşad və Araz çaylarını çirkləndirirdilər.

Müharibə dövründə ölkə prezidenti dünyanın 30-a yaxın media qurumlarına müsahibə verdi. Bu informasiyalar real həqiqətləri beynəlxalq səviyyədə insanlara çatdırmaqda çox böyük, əvəzsiz rol oynadı. Prezident çox haqlı olaraq qeyd edir ki, “biz bu qələbəni birlik, əzm, iradə və güc hesabına əldə etdik.” Həm də qürurverici 44 günün anlarını yaşadığ, “qəhrəman əsgər və zabitlərimizin hesabına qələbə qazandıq”, 30 illik Qarabağ münaqişəsinə son qoyduq. Prezident haqlı olaraq göstərir ki, “biz bu torpaqlara Azərbaycan xalqının şücaəti hesabına qayıtmışıq”. Mən böyük fəxrlə qeyd etmək istəyirəm ki, ölkəmizin uğurlu diplomatiya siyasəti və xalq-iqtidar birliyi ölkəmizə qələbə qazandırdı. Bu qələbənin əsasında güclü iqtisadiyyatımız du-

sur. Təsədüfi deyil ki, “iqtisadiyyatı güclü olan dövlət hər şeyə qadirdir” deyilir. Xalq-iqtidar birliyi və güclü iqtisadiyyat və ondan da güclü mənəvi dayaq qələbəmizin təmin olunmasına imkan verdi. Prezident İlham Əliyevin hər çıxışı işğaldan azad olunan şəhər və kəndlərimizə, şəhidlərimizə sonsuz məhəbbət, əsgər və zabitlərimizə həssas münasibət, 30 illik yaralı qəlbimizə məlhəm oldu, bizi qələbələrə ruhlandırdı. Vətən müharibəsi Azərbaycan əsgərinin qüdrətini, qorxmazlığını, igidliyini ortaya çıxardı.

Qarabağ uğrunda apardığımız Vətən müharibəsində qardaş Türkiyə Cumhuriyyəti və 83 milyonluq xalq Azərbaycana çox böyük siyasi və mənəvi dəstək oldu, bizim haqq işimizdə bizimlə birlikdə oldular. Bu dəstəyə görə Türkiyə, Ukrayna, İsrail, Pakistan, Gürcüstan, İslam Əməkdaşlıq Təşkilatının bir çox üzvlərinə minnətdarıq. Rayonlarımız, kəndlərimiz işğaldan azad olunduqca, sevinclər aşır-daşır, böyük coşqu ilə şənliklər, zəfər yürüşləri keçirilir, şanlı əsgər və zabitlərimizin, Ali Baş Komandanın şərəfinə qürurverici, sevincli kəlimələr ifadə olunurdu. O günlər qəlbimin fəxarət günləri idi və bəlkə də ömrümün ən xoşbəxt 44 gününü yaşadım. Bütün rayonlarımız gözəlliklər məskənidir, tarixi abidələr, böyük sərvətlər diyarıdır, biz o yerlərin sahibi kimi o yerlərə dönürük.

Böyük iftixar hissi ilə qeyd etmək istəyirəm ki, insanlarımızın çox böyük səbri, vətənpərvərliyi, milli birliyi, ölkə rəhbərliyinin siyasi iradəsi və məharəti nəticəsində biz ərazi bütövlüyümüzü və suverenliyimizi bərpa etdik, yüzilliklər boyu xalqlar və insanlar arasında nifrət və düşmənçilik təbliğ edən erməni millətçilərinin iç üzlerini açdıq, onların terror və işğalçılıq əməllərinin ifşasına nail olduq. Ali Baş Komandanın rəhbərliyi, şanlı ordumuzun rəşadəti və şücaəti nəticəsində işğala, ədalətsizliyə son qoyuldu. Lakin illər keçsə də erməni vəhşilərinin dinc əhaliyə qarşı törətdikləri amansızlıqlar, vəhşi münasibətlər yaddaşdan çıxmıyacaqdır.

Uzun müddət müxtəlif vəzifələrdə işləmişəm. Ali təhsil müəssisəsində gənc nəslin təlim-tərbiyəsi ilə məşğul olmuşam, minlərlə insanla yaxın münasibətdə olmuşam. Yaxşı bilirəm ki, vətənpərvərlik ruhu, vətənə, torpağa, insanlara məhəbbət, sevgi, ana bətnində, ailədə, məktəbdə, ali təhsil ocaqlarında, sosial-ictimai yerlərdə formalaşır. Bəzən böyüyə, kiçiyə, insana diqqəti, qayğıyı indiki, müasir gənclərdə gör-

məyəndə məyus olur, gələcəyə nikbin baxa bilmirdim. Gənclərin təhsilə soyuq münasibəti, telefonla, kompüterlə vaxt keçirmələri məni sıxırdı. Bəzən yaşlı insanların yanında olanda, bu bədbinliyi onlardan duyanda pis olurdu. Müharibə göstərdi ki, gənclərin məşğulliyətində, münasibətində vətənpərvərliyin, torpağa, insanlara məhəbbətin çox dərin kökləri vardır. Belə olmasaydı, Vətən müharibəsində bu gənclər nümunə göstərə bilməzdilər, şirin canlarını vətən, torpaq və insan üçün qurban verməzdilər. 44 günlük zəfər tariximizi özümüz yazmaqda hansı igidliklər göstərildi barədə qürurverici hadisələri fəxrlə dinləyə bilməzdik, şahidi olmazdıq. Eşq olsun sizlərə, vətəni, torpağı, bayrağı, dostunu, yoldaşını canından, qanından əziz bilən, igid övladlarımıza.

Əsgərlərimizin, zabitlərimizin ayaqları dəyən yerlərdə gül-çiçək açacaq, vətənimizin azadlığı, bütövlüyü uğrunda canından-qanından keçən şəhidlərimizin qanı tökülən yerləri cənnətməkəna çevirəcəyik, onların adı qədirbilən xalqımızın qəlbində əbədi yaşayacaqdır. Biz bütün şəhidlik zirvəsinə ucalan, tarix yazan oğul və qızlarımızın qarşısında həyatımızla, varlığımızla borcluyuq. Milli birliyimiz, ölkə rəhbərliyinin – Ali Baş Komandanın iradəsi və müzəffər ordumuzun qazandığı tarixi qələbəni qiymətləndirərək, qarşıdakı dövrdə əsas amalmızın istiqaməti milləti gələcək hədəflər üçün kökləməkdən ibarət olmalıdır. Onu da bildirim ki, İAEO-dəki hər bir rayon, qəsəbə və kəndlərdə zəfərimizi, qəhrəmanlarımızı, Vətən müharibəsinin igidlik salnaməsini əks etdirən, torpağa, vətənə, bayrağa, insanlara məhəbbət aşılayan abidələr hazırlanmalıdır. Həm də açıq səmada müharibə qalıqlarının nümayişi üçün nümunələr saxlanılmalıdır. Bu həmin əraziyə gələn insanlarda müəyyən təəssürat yaratmağa istiqamətlənməlidir.

Sinəsində üçrəngli bayraq döyüş meydanına cəsarətlə atılan, qazi kimi ailəsinə, elinə-obasına dönən igid Azərbaycan əsgərləri, Sizə tərbiyə verən ata və analar, biz Sizinlə fəxr edirik. Deyirəm ki, nə yaxşı ki, sizin kimi övladlarımız vardır və siz 30 illik ədalətsizliyə son qoydunuz, bizim Qarabağ boyda problemimizin həlli uşaqlarımıza, nəvələrimizə saxlanılmadı.

İbrahimov İ.H., i.e.d., prof.
Azərbaycan Yazıçılar
Birliyinin üzvü,
Bakı Biznes Universiteti